

Cri du coeur van een verpleegkundige VAN HOVE

► PANO SCHETSTE EEN ONTLUISTEREND BEELD VAN DE OUDERENZORG IN DE PRIVÉSECTOR. VRT

Jo Van Hove is zelfstandig thuisverpleegkundige in de regio Belsele-Sinaai-Temse.

Of ik de beelden uit de Pano-reportage over commerciële rusthuizen van deze week niet te choquerend vond, vroeg Phara me gisteren in De zevende dag op Eén. Als 55-jarige verpleegkundige met meer dan dertig jaar werkervaring mocht ik deelnemen aan het zondagse debat over wat er moet veranderen aan de zorg in woon-zorgcentra.

Wel, gechoqueerd was ik zeker niet. Integendeel. In de afgelopen dertig jaar heb ik als verpleegkundige in verschillende, ook commerciële zorgcentra, zorgen verstrekt. Ik heb veel ergere situaties meegemaakt. Ik zou er wel zeven afleveringen van De zevende dag mee kunnen vullen. Bejaarden werden afgesnauwd, onzorgvuldig gewassen, belachelijk gemaakt, vernederd, tot zelfs een gebroken kaak geslagen. Ik kreeg te maken met managers zonder elementaire basiskennis van ouderenzorg.

Zorg en commercie gaan niet goed samen. De mogelijkheid om winst te maken met de zorg voor de kwetsbare mens, leidt helaas onvermijdelijk tot wantoestanden. Zeker als zelfs elementaire zorg niet gegarandeerd kan worden. Basiszorg betekent voor mij, behalve wassen en voeden, mensen op een waardige manier benaderen, met respect voor hun persoon, wie ze zijn en wie ze waren. We hebben het hier over de zorg voor onze grootouders of ouders. Niet om dierenwelzijn of de bomen op de Charlottalei. We hebben het over mensen die vaak hard gewerkt hebben, zodat wij het nu zo goed hebben in onze welvaartsstaat.

En het erge is: dit debat is allerm minst nieuw. Het is de voorbije dertig jaar al vaak gevoerd. Tot vandaag heeft de overheid geen kentering ten gronde kunnen verwezenlijken. Ik voel daar plaatsvervangende schaamte bij en een diepe tristesse.

Sommige mastodonten van commerciële woon-zorgcentra werken systematisch én bewust met te weinig personeel, waardoor zelfs basiszorg niet meer gegarandeerd kan worden. Uitgerekend deze commerciële ondernemingen boomen als 'interessante investering'.

Neen, niet alle commerciële rusthuizen werken zo. Er zijn best goede centra, met goed verpleegkundig en verzorgend personeel, dat dagelijks het beste van zichzelf geeft. Maar ook zij zijn genoodzaakt mechanismen te hanteren om te overleven.

Een zo mogelijk nog groter probleem is het gebrek aan authentieke, liefdevolle bejegening van de medemens. Dat is een kwestie van attitude. In de zorgsector zijn alléén mensen op hun plaats die voor anderen willen zorgen, met een motivering die uit hun hart komt. De samenleving draagt hier een grote verantwoordelijkheid. Het mag oubollig klinken, maar het zou geen kwaad kunnen om al van in de lagere school kinderen notie van wellevendheid bij te brengen. Om hun opnieuw 'oude' waarden bij te brengen, zoals respect, vriendelijkheid, luisterbereidheid, ze op een

zorgzame manier te leren omgaan met anderen, vooral met wie kwetsbaar is.

Er zijn andere minimumnormen nodig voor zorgcentra die behalve de zorg op zich ook de menselijkheid proberen te benoemen. Er is een taak weggelegd voor leidinggevenden. Oordeelkundig personeelsbeleid is nodig. En ja, kieskeurig zijn. Niet iedereen is geschikt om een zware zorgverlenende taak op zich te nemen.

Toch ben ik hoopvol. Als elk familielid, elke mantelzorger, iedere zorgverlener, alle managers ouderen zouden behandelen zoals hij of zij ooit zelf behandeld wil worden als oudere, dan denk ik dat we al een grote stap in de goede richting zetten.

En laten we bij de sector beginnen: zorgen wij er voldoende voor dat de zorg- en verpleegkundigen die we vandaag opleiden morgen in staat zijn menswaardige ouderenzorg te verlenen?

Bij deze: kom op, mensen graag zien is écht niet zo moeilijk!
